

Waaier Relatie Ouder-Kind

Deze waaier biedt handvatten voor het werken met ouder(s) en kind(eren). Vul de waaier aan met interessante/relevante pagina's rondom het werken met de relatie ouder-kind.

Gemaakt door: ROK Deventer
Contact: ROKdeventer@impluz.nl

6 november 2023

Signaleren en Bespreken Relatie Ouder-Kind

In de volgende pagina's worden de tips en tricks vanuit de training: Signaleren en Bespreken Relatie Ouder-Kind toegelicht. Gebruik de stappen van de JGZ gespreksleidraad in de praktijk.

Gespreksleidraad Ouder-Kind Relatie

Stap 1 Observeer kind en ouder en verwoord wat je ziet

Stap 2 Nodig de ouder uit om te reflecteren op het kind, en de ouder-kind relatie

Stap 3 Bespreek de observaties met betrekking tot de ouder-kind relatie

Stap 4 Afronden: geef voorlichting en advies

Stap 1 Observeer kind en ouder en verwoord wat je ziet

- Kijk samen met de ouder naar het kind en benoem wat het kind laat zien in zijn/haar gedrag. Bijvoorbeeld: **"Ik zie dat (naam kind) toenadering zoekt"**. Door de signalen van het kind te verwoorden en te benoemen, dien je als een voorbeeld voor de ouder. Tegelijk is de overgang naar een gesprek over de ouder-kind relatie natuurlijker.
- Kijk naar de interactie tussen ouder en kind, en benoem de positieve punten in de interactie, zoals **"Wat goed dat je (naam kind) aankijkt wanneer je praat"** of **"Ik zie dat (naam kind) blij is om je te zien!"**. Dat helpt de ouder om te reflecteren op het kind en de band die de ouder met het kind heeft.

Negatieve punten in de interactie benoem je in eerste instantie niet. Door hierop in het begin al de aandacht te vestigen, kan je de relatie tussen jou en de ouder beïnvloeden.

Stap 2 Nodig de ouder uit om te reflecteren op het kind, en de ouder-kindrelatie

- Nodig de ouder uit om te reflecteren op de ouder-kind band met behulp van vragen als: **“hoe zou jij (als ouder) jouw kind omschrijven of typeren?”** of **“hoe ervaar je de band met je kind?”** of **“hoe ervaar je het ouderschap?”**
- Luister goed naar de ouder, met onder andere de volgende aandachtspunten:
 1. Vraag je af wat zich afspeelt in het hoofd van de ouder
 2. Geef aandacht aan mogelijke belemmeringen
 3. Geef aan hoe omstandigheden hebben kunnen leiden tot bepaalde zorgen of problemen. Mijd hierbij een beschuldigende toon.

Stap 3 Bespreek de observaties mbt de ouder-kindrelatie

- Beschrijf eventuele zorgen met betrekking tot de ouder-kind relatie (en het gedrag dat het kind laat zien) zo objectief mogelijk, zonder waardeoordeel. Bijvoorbeeld: **"Het valt me op dat..."**
- Vraag aan de ouder of hij/zij de geobserveerde punten herkent, en streef naar overeenstemming met de ouder.
- Help de ouder op weg met mentaliseren door vragen te stellen als: **"Hoe zou (naam kind) zich voelen?" "Waar zou (naam kind) behoefte aan hebben denk je? Wat voelt (naam kind)?"**.

Stap 4 Afronden: Geef voorlichting en advies

- Vraag aan de ouder wat hij/zij nodig heeft met betrekking tot de vastgestelde zorgen. Als de ouder zegt niks nodig te hebben en/of het niet te herkennen en als het kind niet in een onveilige situatie zit, blijft het belangrijk om in te schatten wat je denkt dat kan aansluiten bij de zorg van deze ouder en kind.
- Geef tips en adviezen.
- Noteer (met toestemming van de ouder) dat bij een volgend contact de ouder-kind relatie terugkeert als gespreksthema, of plan extra contact in.
- Of: vul het afwegingskader in de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in en neem eventuele vervolgstappen. Eventueel kunnen signaleringsinstrumenten ingezet worden bij vermoeden van een verstoorde ouder-kind relatie.

Do's

- Luister naar de ouder
- Vraag je af wat zich afspeelt in het hoofd van de ouder
- Stel open vragen
- Benadruk positieve zaken
- Biedt ruimte aan emoties/zorgen/twijfels
- Toon begrip, geef erkenning en neem de ouder serieus
- Geef aan hoe omstandigheden invloed hebben op de situatie (onschuldigen)
- Vraag aan ouders wat ze nodig hebben en wie hen daarbij al zou kunnen helpen
- Kijk samen met de ouders naar het kind
- Interpreteer samen met de ouders de signalen van het kind
- Vertel aan het kind wat er gebeurt

Dont's

- Bagatelliseren
- Zorg overnemen
- Zeggen dat ouders het fout doen
- Vaktermen gebruiken, zoals "hechting"
- Invullen en te snelle conclusies trekken
- Gesloten vragen stellen

QR code Samenvattingskaart met Gespreksleidraad

Voor een uitgebreidere uitleg over de inhoud van deze waaier: scan de QR code! Hier zie je de NCJ richtlijn Ouder-kindrelatie en het PDF bestand "Samenvattingskaart Ouder-Kindrelatie". In de Samenvattingskaart kun je een uitgebreidere versie van de Gespreksleidraad en de Do's en Dont's zien.

